

Ympäristölautakunta

Aika 03.10.2023 klo 17:00 - 18:28

Paikka Kaupunginvaltuuston istuntosali

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 78	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 79	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
§ 80	Kurun Kivi Oy:n lupahakemuksen tilanne / Maa-aines- ja ympäristölupa: Kurun Kivi Oy	6
§ 81	Arviointikertomus / Ympäristölautakunta	9
§ 82	Hevostalli, suunnittelutarveratkaisu ja rakennuslupa nro 23-0141-R, tila 562-432-3-375, Kasvitarhantie 43	13
§ 83	Maisematyölupahakemus nro 2023-7, tila Ala-Lauttajärvi 562-412-8-76	18
§ 84	Saunalautta Längelmäveden Uuhiluodolla, 562-479-1-196/3	20
§ 85	Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat	23
§ 86	Ilmoitusasiat	24
§ 87	Muut esille tulevat asiat	26

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Salomaa Manu	17:00 - 18:28	Puheenjohtaja	
	Tuhkanen Pekka	17:00 - 18:28	Varapuheenjohtaja	
	Juuti Minna	17:00 - 18:28	Jäsen	
	Keronen Valtteri	17:00 - 18:28	Jäsen	
	Knuutila Minna	17:00 - 18:28	Jäsen	
	Loponen Matti	17:00 - 18:28	Jäsen	
	Simontaival Sari	17:00 - 18:28	Jäsen	
	Kahelin Anne	17:00 - 18:28	Kaupunginhallituksen edustaja	
	Viljanen Jussi	17:00 - 18:28	Kaupunginhallituksen puheenjohtaja	
	Nieminen Antti	17:00 - 18:28	Maankäyttö- ja kaavatoimikunnan puheenjohtaja	
	Heimo Ida	17:00 - 18:28	Nuorisovaltuuston edustaja	

Poissa	Saarinen Marjo		Esittelijä	
--------	----------------	--	------------	--

Muu	Kivikko Antti	17:00 - 18:28	Esittelijä	
	Lahtinen Mika	17:00 - 18:28	Esittelijä	
	Fält Päivi	17:07 - 17:27	Asiantuntija, Taratest Oy, Ympäristöpalvelut	
	Mäntysaari Esko	17:00 - 18:28	Asiantuntija, II rakennustarkastaja	
	Valkeejärvi Julia	17:00 - 18:28	Asiantuntija, määräaikainen maankäyttövalmistelijä	
	Kuusisto Juha	17:00 - 18:28	Kaupunginjohtaja	
	Kontu Soile	17:00 - 18:28	Pöytäkirjanpitäjä	

Allekirjoitukset

Manu Salomaa
puheenjohtaja

Pekka Tuhkanen
puheenjohtaja § 85

Soile Kontu
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

78 - 87

Pöytäkirjan tarkastus

Orivedellä 6.10.2023

Minna Juuti
pöytäkirjantarkastaja

Sari Simontaival
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

kaupungin verkkosivuilla (www.orivesi.fi) 9.10.2023

Toimistosihteerinä

Soile Kontu

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ympäristölautakunta 03.10.2023 § 78

Päätösehdotus

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Ympäristölautakunta 03.10.2023 § 79

Päätösehdotus

Pöytäkirjantarkastajiksi ovat vuorossa Minna Juuti ja Sari Simontaival.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Minna Juuti ja Sari Simontaival.

Ympäristölautakunta	§ 52	25.04.2023
Ympäristölautakunta	§ 61	13.06.2023
Ympäristölautakunta	§ 80	03.10.2023

Kurun Kivi Oy:n lupahakemuksen tilanne / Maa-aines- ja ympäristölupa: Kurun Kivi Oy

Ympäristölautakunta 25.04.2023 § 52

Valmistelija

Puheenjohtaja

Ympäristölautakunta päättää ottaa Kurun Kivi Oy:n lupahakemuksen tilanteen ylimääräisenä asiana 25.4.2023 kokouksen esityslistalle ja päättää, että puheenjohtaja toimii asiassa esittelijänä.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on tehnyt valituksen ympäristölautakunnan 14.3.2023 § 22 Kurun Kivi Oy:n maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaisesta luvasta. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus esittää valituksessaan, että päätös on palautettava ympäristölautakunnalle puuttuvien lupamääräysten ja niiden riittävien perustelujen antamiseksi.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta toteaa, että lupapäätöksen ehdot ovat puutteelliset.

Ympäristölautakunta päättää aloittaa hallintolain mukaisen lupapäätöksen korjaamismenettelyn virheiden korjaamiseksi siten, että päätöksen sisältö on ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain säädösten mukainen. Hallinto-oikeus teoksen, Olli Mäenpää 2023 mukaan viranomaisen voi korjata päätöksessä olevan virheen, vaikka samaa asiaa koskeva valitus olisi samanaikaisesti vireillä hallintotuomioistuimessa.

Päätös toimitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle ja Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että keskustelun aikana ympäristölautakunnan jäsen Minna Knuutila teki päätösehdotuksesta poikkeavan ehdotuksen:

Ympäristölautakunta kumoaa edellisen päätöksen (14.3.2023 § 22) ja laatii uuden päätöksen asiassa.

Minna Knuutilan ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kokous keskeytettiin tauon ajaksi klo 17.51-18.00.

Ympäristölautakunta 13.06.2023 § 61

Ympäristölautakunta	§ 52	25.04.2023
Ympäristölautakunta	§ 61	13.06.2023
Ympäristölautakunta	§ 80	03.10.2023

Valmistelija

Puheenjohtaja

Ympäristöinsinöörin ollessa estynyt päättää ympäristölautakunta hallintosäännön 4 §:n perusteella, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Kurun Kivi Oy on hakenut 19.3.2021 saapuneella hakemuksella maa-aineslain mukaista lupaa kalliokiviaineksen ottamiseen ja ympäristölupaa kallion louhintaan ja murskaamolle tiloille Yläharjula (562-447-1-126), Kurkivuori (562-447-1-6), Ala-Kuivanen I (562-447-1-125) ja Paapanpalsta (562-447-1-147). Alue sijaitsee noin 10 kilometrin etäisyydellä Oriveden keskustasta osoitteessa Louhostie, 35220 Eräjärvi. Karttaote alueesta on liitteenä. Kysymyksessä on uuden toiminnan lupakäsittely. Toiminnalla tai alueella ei ole aikaisemmin myönnettyjä lupia tai päätöksiä. Toiminnalla tai alueella ei ole samanaikaisesti vireillä muita tätä hakemusta koskevaan ratkaisuun vaikuttavia asioita. Lupahakemuksesta on tiedotettu kuuluttamalla Oriveden kaupungin internetsivuilla 31.3.-4.6.2021 sekä Oriveden Sanomissa 31.3.2021. Hakemuksesta on lähetetty erikseen tieto läheisten kiinteistöjen omistajille. Asiakirjat ovat olleet kuulutusajan nähtävillä Oriveden kaupungin internetsivulla.

Ympäristölautakunta on kokouksessaan 25.4.2022 2023 (kokouksessa tehty korjaus) todennut, että lupapäätöksen 14.3.2023 ehdot ovat puutteelliset. Ympäristölautakunta on päättänyt aloittaa hallintolain mukaisen lupapäätöksen korjaamismenettelyn virheiden korjaamiseksi siten, että päätöksen sisältö on ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain säädösten mukainen. Hallinto-oikeus teoksen, Olli Mäenpää 2023 mukaan viranomaisen voi korjata päätöksessä olevan virheen, vaikka samaa asiaa koskeva valitus olisi samanaikaisesti vireillä hallintotuomioistuimessa. Päätös on toimitettu Vaasan hallinto-oikeudelle ja Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Lupahakemukseen liittyvä aineisto on ollut nähtävillä ympäristölautakunnan jäsenille ja osallisille toimistosihteerin työhuoneessa (Oriveden kaupungintalo osoite Keskustie 23, 1. kerros) perjantaina 9.6.2023 kello 9.00 -11.00 ja kello 12.00-14.00. Lisäksi lupahakemukseen liittyvä aineisto on ollut nähtävillä ympäristölautakunnan kokouspäivänä tiistaina 13.6.2023 ennen kokousta kello 15.00-17.00 valtuustosalissa kaupungintalolla.

Aineisto löytyy myös ympäristölautakunnan Teams-työtilasta 14.3.2023 kokouksen aineistosta kansioista nimeltä Ympäristölautakunta 20230314 liite asiaan nro 3.

Aineistoon ei ole tullut muutoksia 14.3.2023 aineistoon nähden.
(kokouksessa tehty lisäys)

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta päättää myöntää Kurun Kivi Oy:lle liitteen mukaisen luvan. Päätös toimitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle ja Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Ympäristölautakunta	§ 52	25.04.2023
Ympäristölautakunta	§ 61	13.06.2023
Ympäristölautakunta	§ 80	03.10.2023

Puheenjohtajan kokouksessa tekemä muutettu päätösehdotus:
Ympäristölautakunta päättää palauttaa asian valmisteluun.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kokous keskeytettiin neuvottelutauon ajaksi kello 17.44-17.59.

Ympäristölautakunta 03.10.2023 § 80
50/11.01.00/2022

Valmistelija Puheenjohtaja

Ympäristöinsinöörin ollessa estynyt päättää ympäristölautakunta hallintosäännön 4 §:n perusteella, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta. (kokouksessa tehty lisäys)

Lupa-asiaan on laadittu uusi liitteen mukainen lupapäätösehdotus (Ympäristölautakunta 3.10.2023).

Toimivalta Hallintosääntö 30 §

Esittelijä Puheenjohtaja

Päätösehdotus Ympäristölautakunta päättää myöntää Kurun Kivi Oy:lle liitteen mukaisen maa-aines- ja ympäristöluvan. Päätös toimitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle ja Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Puheenjohtajan kokouksessa tekemä päätösehdotus:

1. Ympäristölautakunta päättää myöntää Kurun Kivi Oy:lle liitteen mukaisen maa-aines- ja ympäristöluvan. Päätös toimitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle ja Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

2. Ympäristölautakunta toteaa, että hakija on maksanut lupamaksun ympäristölautakunnan päätöksen 14.3.2023 §:n 22 mukaisesti.

3. Ympäristölautakunta päättää, että lupamaksu tarkistetaan ympäristölautakunnan päätöksen 3.10.2023 §:n 80 mukaisesti ja tarvittaessa hakijalta peritään lisää tai palautetaan lupamaksua.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Päivi Fält Taratest Oy, Ympäristöpalvelut oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn aikana.

Arviointikertomus / Ympäristölautakunta

Ympäristölautakunta 03.10.2023 § 81
493/00.01.03.04/2023

Valmistelija

Kaavoituspäällikkö Antti Kivikko

Kaupunginhallitus päätti 21.8.2023 § 186 toimittaa arviointikertomuksen edelleen palvelukeskuksille ja lautakunnille tiedoksi ja huomioon otettavaksi toimintojen järjestämisessä ja kehittämisessä. Lautakuntien tulee raportoida arviointikertomuksessa esiinnostettuja havaintoja 30.9.2023 mennessä.

Ympäristölautakunnan toimialaan liittyvät havainnot löytyvät pääosin tekniikka- ja ympäristöpalvelukeskuksen havaintojen osalta. Ko. keskuksen osalta tarkastuslautakunta nosti esille seuraavat seikat:

1. Kaupunki on mukana seutukunnan yhteishankkeissa: pyöräilyreitit, keskustojen kehittäminen ja Tampere-Jyväskylä ratahanke. Ylikunnallisten hankkeiden merkitys tulee jatkossa kasvamaan.
2. Asemanseudun kehittämisestä suunnitelma on valmistunut. Osana alueen kehittämistä pysäköintialueen uudistamistyö yhdessä Väyläviraston kanssa valmistui joulukuussa 2022.
3. Aiempina vuosina Oriveden kaupungin kasvaneesta muuttovoitosta on perustunut kaava-alueiden voimakkaaseen omakotiasumiseen. Arviovuonna valmistui osittain keskustan läheisyydessä oleva Mattilanniityn kaava-alue. Myytyjen tonttien määrä jäi valitettavan vähäiseksi.
4. Maankäyttö- ja rakennuslain 7 § mukaan kunnan tulee laatia vähintään kerran vuodessa katsaus vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista, jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä. Kaavoituskatsauksesta on tiedotettava sen tarkoituksen kannalta sopivalla tavalla. Asukkaiden kiinnostus kaavoituskatsaukseen on ollut valitettavan vähäistä ja kuntalaisten osallistamista pitäisi lisätä.
5. Rantaosayleiskaava valmistui kokonaisuudessaan kymmenen vuoden valmistelun jälkeen. Kaavan hyväksymisen mahdollistaa noin tuhat uutta rakennuspaikkaa.
6. Alueellisia hankkeita, joissa rahoitusta saatiin myös Väylävirastolta, oli sekä aseman seudulla että keskustaaajamassa. Jatkossa onkin tärkeää, että rakennuskohteet, jotka palvelevat koko seutukuntaa pyrittäisiin saamaan yhteisen rahoituksen piiriin.

Lisäksi kertomuksessa on nostettu esiin seuraavia ympäristölautakunnan toimialaan vaikuttavia asioita:

7. Koska rakentamiseen ja peruskorjaukseen varatut määrärahat ovat vuosittain rajalliset, pitää ajantasaisella investointiohjelmalla varautua pidemmän aikavälin hankkeiden suunnitelmalliseen toteuttamiseen.

8. Oriveden kaupungille tehdään vuoden mittaan useita valtuusto- ja kuntalaisaloitteita. Aloitteiden käsittelyajoissa on merkittäviä eroja, jopa vuosia kestäviä prosesseja. Tarkastuslautakunnan mielestä olisi hallintosäännössä syytä määritellä ohjeistus aloitteiden käsittelyajoille.

Liitteenä Oriveden tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2022.

Toimivalta

Hallintosääntö 26 §

Esittelijä

Kaavoituspäällikkö Antti Kivikko

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta päättää antaa lausuntonaan arviointikertomuksen tekniikka- ja ympäristöpalvelukeskuksen sekä investointien osalta seuraavaa:

1. Kaupunki on aktiivisesti mukana monissa eri yhteistyömahdollisuuksissa ja -verkostoissa, jotka edistävät arviointikertomuksessa mainittuja teemoja sekä niiden kehittämistä. Tiivistä yhteistyötä tehdään mm. Tampereen kaupunkiseudun, Pirkanmaan ELY-keskuksen, naapurikuntien, VR:n sekä Väyläviraston suuntiin. Tämän lisäksi viranhaltijat, muun työn ohessa, pyrkivät verkostoitumaan ja muodostamaan kaupungin kannalta hyödyllisiä kontakteja. Viime aikoina esillä ovat olleet erityisesti Pirkanmaan ELY-keskuksen johtama valtatie 9 Käpykangas-Orivesi-välin tiesuunnitteluhanke, jonka ratkaisuihin erityisesti Oriveden päässä kaupunki on onnistunut merkittävästi vaikuttamaan aktiivisella työllä. Kaupungin tulee olla aktiivinen myös jatkossa erinäisiin yhteistyöverkostoihin sekä kontakteihin liittyen ja viranhaltijoiden tulee jatkaa aktiivista työtä asian eteen. On tärkeää, että tarkastuslautakunta on nostanut asian esiin ja näkee yhteistyöverkostot tärkeinä.

2. Aseman pysäköintialue yhteistyössä Väyläviraston kanssa on valmistunut vasta kesällä 2023. Alueen rakentaminen ja siihen liittyvät aikataulut ovat kuuluneet teknisen lautakunnan toimialaan, sillä rakentaminen ei ole riippunut ympäristölautakunnan alaisten asioiden päätöksistä.

3. Mattilanniityn kaava-alue on kunnallistekniikan suhteen ensimmäisen vaiheen osalta valmis ja tontit hinnoiteltu sekä myynnissä. Alueen valmistuminen, mm. asemakaavasta tehdystä valituksesta johtuen viivästyi, ja on siten osunut yleisesti tonttimyynnin kannalta haastavaan aikaan mm. koronapandemian, Ukrainan sodan, yleisen taloustilanteen, korkokehityksen, kuluttajien ostovoiman heikentymisen sekä rakennusalan heikentyvän suhdanteen vuoksi. Nämä tekijät vaikuttivat tonttimyyntiin vuoden 2022 aikana. Tonttimyynti on hidastunut kaikkialla Pirkanmaalla ja Suomessa laajemminkin, eikä Orivesi tee tähän poikkeusta. Vuoden 2023 aikana Mattilanniityn on kuitenkin kohdistunut kiinnostusta, joka on johtanut myös tonttikauppoihin sekä varauksiin, joka osoittaa alueen kiinnostavan tilanteesta huolimatta; tilanne 20.9.2023: 17 tontista 2 myyty ja 8 varattuna.

4. Kaavoituskatsaus on vuonna 2022 laadittu ja hyväksytty valtuustossa. Katsauksesta on tiedotettu kuntalaisia lainsäädännön määrittämällä tavalla sekä lisäksi kaupungin eri viestintäkanavissa. Kiinnostus kaavoituskatsaukseen on ollut vähäistä. Arviointikertomuksessa se tuodaan esiin negatiivisena asiana, mutta toisaalta sen voisi tulkita myös kertovan siitä, että kaupunki olisi onnistunut tiedottamaan kaavoituksesta hyvin, kaavahankkeet olisivat olleet yleisesti hyväksyttäviä ja tarvetta suurempaan aktiivisuuteen ei olisi näin syntynyt.

5. Rantaosayleiskaava on hyväksytty valtuustossa 1.6.2020 ja 15.6.2020. Hyväksymispäätöksiä käsiteltiin eri oikeusasteissa, joka vaikutti kaavan voimaantulon ajankohtaan. Valitukset on käsitelty ja hylätty. Rantaosayleiskaava on kuulutettu voimaan 16.2.2022 sekä valituksenalaisten tilojen osalta 25.1.2023. Näin ollen laadittu laaja rantaosayleiskaava on voimassa koko alueellaan, ja mahdollistaa noin tuhat uutta rakennuspaikkaa, kuten tarkastuslautakunta toteaa.

6. Yhteisten investointien (esim. Väylävirasto, ELY-keskus) saaminen investointiohjelmiin on tärkeä asia Oriveden kaupungille. Toimintaa tällaisten investointien edistämiseksi tulee tarpeellisissa investointikohteissa jatkaa onnistuneesti. Kaupungin tulee olla investointeihin liittyen aktiivinen eri yhteistyötahojen kanssa.

7. Investointiohjelman laatiminen on kannatettavaa, jotta toimintaa ja investointeja voidaan toteuttaa sekä ohjata suunnitelmallisesti. Investointiohjelmaa tulee laatia ja sovittaa yhteen maankäytön suunnittelun kanssa, koska monet hankkeet riippuvat, liittyvät tai suoranaisesti aktivoituvat kaavoituksen ratkaisuihin liittyen. Viranhaltijatasolla yhteistyö maankäytön suunnittelun ja kunnallistekniikan kanssa on toimivaa, ja investointien ajoittumista on tähänkin asti käsitelty sekä ohjelmoitu yhdessä yhteensovittaen. Tätä hyväksi havaittua käytäntöä tulee jatkaa, ja näin tulee tehdä myös investointiohjelman laatimisessa. Uusien alueiden investoinnit on syytä suhteuttaa tarpeeseen ja tonttikysyntään. Tämän vuoksi ohjelmaan tulee jättää myös harkintavaraa aikaistaa tai lykätä suunniteltuja investointeja, mikäli esimerkiksi tonttikysyntä siihen ohjaa. Uusien alueiden investointitarpeiden rajaamiseksi järkeviin kohteisiin on tarkoituksenmukaista tarkastella mahdollisuuksia muodostaa houkuttelevia täydennysrakentamisen tonttivaihtoehtoja olemassa olevan infran läheisyyteen, myös maanhankinnan keinoin siihen soveltuvilla alueilla.

8. Kokonaisuutena ympäristölautakunta näkee hyvänä, että aloitteet käsiteltäisiin järkevissä ja riittävän nopeassa aikataulussa. Lautakunta pyytää kuitenkin huomioimaan, että monet ympäristöön ja maankäyttöön liittyvät valtuustoaloitteet saattavat olla aiheeltaan hyvin laajoja ja vaatia laajaa työskentelyä sekä selvittämistä, jotta niihin voidaan muodostaa kunnolla selvitetty, perusteelliset ja loppuun harkitut vastaukset. Yhdistettynä ympäristölautakunnan alaisten toimialojen runsaaseen työmäärään suhteessa resursseihin, saattaisivat jotkin valtuustoaloitteet olla mahdottomia käsitellä hallintosäännössä asetetun aikataulun mukaisesti, mikäli niihin on tavoitteena saada kunnolliset vastaukset. Tällainen rajattu aikataulu saattaisi myös vaatia merkittävästi työaikaa vieden sitä joltakin muulta elinvoiman kannalta keskeiseltä hankkeelta. Ympäristölautakunta kehottaa huomioimaan edellä esiin tuodun, mikäli hallintosääntöön oltaisiin tuomassa ohjeistus aloitteiden käsittelyajoille, ja

luomaan sääntöön menettelyn, mikäli aloitteen valmistelu hallintosäännön mukaisessa aikataulussa ei erinäisten syiden perusteella osoittaudu mahdolliseksi. Yksi mahdollisuus hallintosääntöön laadittavan ohjeistuksen suhteen on se, että siinä mainittaisiin, että asianomaisen lautakunnan tai toimikunnan tulee tutkia asian kiireellisyyttä ja toteutusmahdollisuuksia yms. tietyllä aikataululla, mutta koko suunnitteluprosessille ja toteutukselle ei asetettaisi velvoittavia tavoitteita hallintosäännössä. Perusteluna tähän on se, että ympäristöön liittyvät muutokset edellyttävät perusteellista suunnittelua, ovat monesti monimutkaisia laajoja kokonaisuuksia sekä toisinaan myös valitusherkkiä asioita.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Hevostalli, suunnittelutarveratkaisu ja rakennuslupa nro 23-0141-R, tila 562-432-3-375, Kasvitarhantie 43

Ympäristölautakunta 03.10.2023 § 82

499/10.03.00.02/2023

Valmistelija

II rakennustarkastaja Esko Mäntysaari

Ympäristölautakunnalle on jätetty suunnittelutarveratkaisu- ja rakennuslupahakemus, joka koskee hevostallin rakentamista tilalle 562-432-3-375.

Hakemus oli ensin jätetty rakennuslupahakemuksena. Hakemukseen tuolloin liitettyjen rakennussuunnitelmien mukaan rakennettavan hevostallin kerrosala olisi ollut 142 m²:ä ja se olisi käsittänyt neljä karsinatilaa, hoitotilan, valjastilan sekä käytävä- ja varastotilan. Lisäksi tallirakennuksen jätevedet olisi käsitelty rakennuspaikalla.

Hakemuksesta kuultiin naapureita ja naapureiden kuulemisen yhteydessä jätettiin 5 kappaletta huomautuksia (liitteenä nrot 1 – 5 kokoukseen osallistuville). Jätetyissä huomautuksissa mm. vaadittiin hankkeelle suunnittelutarveratkaisua ja ensisijaisena vaatimuksena vastustettiin myönteisen luvan myöntämistä ja toissijaisena vaatimuksena luvan myöntämistä rajatumpana, huomattavasti pienemmälle tallirakennukselle. Lisäksi jätetyissä huomautuksissa vaadittiin mm. ratsastuskentän ja ulkoilutarhan siirtämistä tilalle suunnitellusta sijainnista toiseen paikkaan, oltiin huolissaan jätepitoisten valumavesien valumisesta käyttövesikaivoihin, lähteisiin ja Säynäjokeen.

Kuulemisen jälkeen hakijat jättivät huomautuksista vastineensa (liitteenä nro 6 kokoukseen osallistuville), täydensivät hakemusta koskemaan myös suunnittelutarveratkaisua, sekä liittivät hakemukseen mm. päivitetyn asemapiirroksen. Lisäksi hakemusta oli muutettu myös siten, että hevostallirakennus liitettäisiin vesihuoltolaitoksen vesi- ja jätevesiviemäriverkostoon.

Hakemuksen täydentämisen jälkeen hankkeesta kuultiin uudelleen naapureita. Kuulemisen yhteydessä hankkeesta jätettiin 6 kappaletta huomautuksia (liitteenä nrot 7 – 12 kokoukseen osallistuville).

Jätetyissä huomautuksissa mm. vaaditaan ensisijaisesti suunnittelutarveratkaisun ja rakennusluvan hylkäämistä, toissijaisesti hevostallin kokoa pienennettäväksi enintään kahdelle hevoselle ja kolmanneksi vastustetaan lupien myöntämistä naapurustolle aiheutuvan kohtuuttoman haitan perusteella. Lisäksi huomautuksissa mm. esitetään huolestuminen tilalle tuotujen maamassojen puhtaudesta sekä maanmuokkauksen mahdollisista riskeistä vesistön pilaantumiselle, sekä vaaditaan luotettavaa selvitystä tilalle tuoduista täyttömaista mm. maaperänäytteiden ottamista. Naapureiden huomautuksissa hankkeen vastustamista perustellaan mm. hankkeesta naapurustolle, pohjavesille ja vesistölle aiheutuvilla haitoilla, joita hevosten pitäminen ja tehdyt maatäytöt aiheuttavat. Hevostallin kokoa vaadittiin pienennettäväksi / hevosten

määrää vähennettäväksi sekä ratsastuskentän sekä ulkoilutarhan toimintojen sijoittamista etäämmäksi naapurustosta.

Rakennusvalvonta on pyytänyt hankkeesta ELY-keskuksen lausunnon, saatu lausunto on liitteenä nro 13.

Lausunnossaan ELY-keskus mm. toteaa: "ELY-keskus ei ota tapauskohtaisesti kantaa siihen, aiheutuuko suunnitellusta toiminnasta em. pilaamiskiellon vastainen seuraus tai haitallista kuormitusta pintavesille, mutta kehottaa kiinnittämään erityistä huomiota pintavalumiin ehkäisyyn ja siihen, että pohjavettä pilaavien aineiden pääsy pohjaveteen estetään". Lisäksi ELY-keskus mm. toteaa, että: "Rakennuslupaa ja suunnittelutarveratkaisua käsiteltäessä tulisi arvioida rakentamisen vaikutuksia erityisesti ympäristöön sekä tutkittava suunnittelutarveratkaisun periaatteiden ja rakennusluvan erityisten edellytysten toteutumista".

Naapureiden huomautusten ja ELY-keskuksen lausunnon jälkeen on hakijoiden toimesta rakennussuunnitelmia päivitetty ja mm. tallirakennuksen kokoa on pienennetty. Muutettujen suunnitelmien mukaan rakennuksen kerrosala on 67,5 m²:ä ja se käsittää kolme karsinaa, varustetilaa ja hoitotilaa. Päivitetyssä asemapiirroksessa on mm. esitetty suoritettujen maatäyttöjen sijainti.

Naapureiden huomautuksista ja ELY-keskuksen lausunnosta on hakijoille myös varattu mahdollisuus jättää vastineensa.

Hakijat ovat jättäneet huomautuksista vastineensa 23.8.2023 (liitteenä nro 14 kokoukseen osallistuville). Vastineen mukaan mm. hevostallin kokoa on pienennetty alkuperäisestä suunnitelmasta ja hevosten määrä tulee olemaan 2 – 3 hevosta. Tarvittaessa ratsastuskenttä salaojitetaan yhteen kaivoon, josta on mahdollista ottaa vesinäytteet. Laidunalueita ja ratsastuskenttää ei hakijoiden mielestä ole mahdollista siirtää mm. maan muodoista ja salaojituksen järjestämisestä johtuen. Laidunalueen rajanaapuri on antanut suostumuksen laidunalueen sijoittamiseen. Täyttöjen osalta vastineessa todetaan, että maa-aineksia on tuotu 4500 m³:ä. Maa-aineksilla on louhinnan sijasta muotoiltu asuinrakennuksen ympäriltä rakennuksen korkeusaseman mukaiseksi. Piha-alue täytettyjen alueiden osalta tulee olemaan nurmikkoaluetta, mihin tulee puita ja pensaita sekä kivi alueita. Istutuksilla maat sidotaan niin että piha-alueelta valumia tai sortumaa ei muodostu. Alkuvuodesta 2023 on otettu näytteet Oriveden kaupungin määräämistä paikoista ja tulosten mukaan maa on moitteetonta ja tulokset näytteistä on jo liitetty Lupapisteeseen.

Hakijoiden, rakennustarkastajien ja ympäristöinsinöörin kanssa käydyssä keskustelussa 27.2.2023 hakijat ilmoittivat teettävänsä hulevesien hallinnasta suunnitelman. Hakemukseen on liitetty hulevesien johtamissuunnitelma 21.9.2023. Oriveden ympäristöinsinööri on antanut hulevesien johtamissuunnitelmasta ja lannan käsittelystä lausunnon 25.9.2023. Lausunnossa mm. todetaan, että "ei huomautettavaa hulevesisuunnitelmasta" ja tuodaan esiin nitraattiasetuksen mukaisia lannan varastointia ja käsittelyä koskevia määräyksiä.

Suunnittelutarveratkaisu ja rakennuslupa:

Alueella ei ole oikeusvaikutteista asema- tai yleiskaavaa. Oriveden strategisessa yleiskaavassa alue on ”Täydentyvä Yliskylä ja Karppi. Taajamaa pyritään tiivistämään ensi sijassa olemassa olevan rakenteen yhteydessä viherrakenne huomioiden”.

Rakennuspaikka sijaitsee osin Oriveden rakennusjärjestyksen mukaisella suunnittelutarvealueella. Rakennuspaikalle on suunnittelutarveratkaisulla ja rakennusluvalla rakennettu asuinrakennus ja nyt kysymyksessä on samaan pihapiiriin rakennettavaksi suunniteltu hevostalli. Tilalla on aiempien omistajan aikana harjoitettu maataloustoimintaa ja rakennuspaikalta on mm. purettu entinen asuin- ja navettarakennus. Rakennuspaikan muodostavan tilan pinta-ala on 2,468 ha. Osalle rakennuspaikkaa on tuotu ylijäämämaita muualta, joilla on maaston pinnanmuotoja nostettu ja täytetty. Ylijäämaat on pääosin tasattu ja istutettu.

Maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:n rakennusluvan erityiset edellytykset suunnittelutarvealueella, mukaan mm.: ”Sen lisäksi, mitä rakennusluvan edellytyksistä muutoin säädetään, rakennusluvan myöntäminen 16 §:ssä tarkoitetulla suunnittelutarvealueella, jolle ei ole hyväksytty asemakaavaa, edellyttää, että rakentaminen: 1) ei aiheuta haittaa asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle; 2) on sopivaa yhdyskuntateknisten verkostojen ja liikenneväylien toteuttamisen sekä liikenneturvallisuuden ja palvelujen saavutettavuuden kannalta; ja 3) on sopivaa maisemalliselta kannalta eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä eikä virkistystarpeiden turvaamista. Rakentaminen suunnittelutarvealueella ei myöskään saa johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.” Lisäksi saman säädöksen mukaan säädettyjen edellytysten olemassaolon ratkaisee rakennuslupamenettelyn yhteydessä tai erillisessä menettelyssä kunnan päättämä viranomaisen.

Hanke täyttää maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:ssä säädetty edellytykset, perustelut:

- Suunniteltu tallirakennus liittyy yleiseen vesi- ja viemäriverkostoon, muodostuvaa hevosten lantaa ei käsitellä rakennuspaikalla, hakemuksen mukaan se kerätään konttiin ja toimitetaan muualle käsiteltäviksi. Rakennuspaikka ei sijaitse tärkeällä pohjavesialueella ja hulevesien johtamisesta on esitetty hyväksyttävä suunnitelma.
- Rakennuspaikalle on suunniteltuun toimintaan soveltuvat liikenneyhteydet.
- Kun huomioidaan hankkeeseen liittyvän hevostallin koko ja rajattu sijoitettavien hevosten lukumäärä 2-3 hevoseen sekä osin metsään rajoittuvan rakennuspaikan pinta-ala (n. 2,468 ha), voidaan todeta, että hanke on sopiva maisemalliselta kannalta eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä eikä virkistystarpeiden turvaamista. Rakentaminen ei myöskään siten johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.
- Hakijat ovat huomioineet ja muuttaneet suunnitelmiaan naapuruston huomautusten jälkeen osin niissä esille tuodun mukaisesti mm. pienentäneet suunnitellun tallirakennuksen kokoa ja täsmentäneet

hevosten lukumäärän olevan enintään 2-3 hevosta. Ratsastuskentän sijaintia on siirretty lähemmäksi rakennettavaa tallirakennusta sekä laidunaluetta ja siten etäämmälle naapuruston asuinrakennuksista. Muutettujen suunnitelmien mukaisesti toteutettuna hanke ei siten aiheuta naapureille kohtuutonta haittaa.

Suoritettut piha-alueen täytöt:

- Piha-alueelle on hakemuksen mukaan tuotu 4500 m³:ä täyttömaata. Täyttömaalla on tasattu rakennuspaikalle rakennettujen / rakennettavien rakennusten ja Kasvitarhantien välistä aluetta ja siinä ollutta jyrkähköä mäkeä ja näin rakennettu tasainen, paremmin mm. rakennetun asuinrakennuksenkin käyttöön soveltuva etupiha-alue. Täyttöalue on jo pääosin tasattu, siistitty, istutettu ja maastollisesti porrastettu. Täyttöalueet eivät rajoitu muiden maanomistajien maa-alueisiin, eivätkä siten myöskään aiheuta naapurustolle ja naapuritilojen mahdolliselle rakentamiselle merkittävää haittaa.

- Täyttömaiden osalta on hakijan toimesta, Oriveden kaupungin edustajien läsnäollessa otettu maanäytteet 8.3.2023. Otetuista näytteistä suoritettujen laboratoriotutkimusten tulokset on toimitettu 15.3.2023. Tutkimusten mukaan "näytteiden haitta-ainepitoisuudet ovat hyvin lähellä Pirkanmaan alueen luontaisia taustapitoisuuksia". Joten täyttömaiden osalta ei ole todennäköistä, että niistä olisi haittaa rakennuspaikan ympäristölle.

- Rakennuspaikalla tehtyjen ja suunnitelman mukaisten maatäyttö- ja piha-alueen tasaustöiden ei voida osoittaa aiheuttavan ympäristölle eikä naapureille kohtuutonta haittaa.

Rakennuslupapäätökseen voidaan asettaa tarpeelliseksi katsottavat lupamääräykset (MRL 141 §).

Asemapiirustus, sijaintikartta ja lupapäätösehdotus ovat liitteenä. Rakennuspiirustukset ovat ympäristölautakunnan nähtävillä ympäristölautakunnan Teams-työtilassa.

Toimivalta

Hallintosääntö 30 §

Esittelijä

Rakennustarkastaja Mika Lahtinen

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta päättää myöntää haetun suunnittelutarveratkaisun ja rakennusluvan lupahakemukseen liitettyjen suunnitelmien ja liitteenä olevan lupapäätösehdotuksen mukaisesti.

Perustelut: Lupapäätöksen ja hyväksytyjen suunnitelmien mukainen rakentaminen ei aiheuta haittaa asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle sekä on sopivaa yhdyskuntateknisten verkostojen ja liikenneväylien toteuttamisen, liikenneturvallisuuden ja palvelujen saavutettavuuden kannalta sekä on sopivaa maisemalliselta kannalta eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä eikä virkistystarpeiden turvaamista. Rakentaminen ei myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Sovelletut säädökset: Oriveden kaupungin rakennusjärjestys, Maankäyttö-

ja rakennuslaki 16 §, 125 §, 137 § ja 141 §.

Päätös ja rakennuspiirustukset toimitetaan tiedoksi hakemukseen huomautukset jättäneille sekä ELY-keskukselle.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin. Päätös annetaan julkipanon jälkeen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että II rakennustarkastaja Esko Mäntysaari oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn aikana.

Maisematyölupahakemus nro 2023-7, tila Ala-Lauttajärvi 562-412-8-76

Ympäristölautakunta 03.10.2023 § 83
473/10.03.00.06/2023

Valmistelija

II rakennustarkastaja Esko Mäntysaari

UPM-Kymmene Oyj on jättänyt maisematyölupahakemuksen, joka hakemuksen mukaisesti koskee varttuneen metsän harvennuksen suorittamista Oriveden kaupungin Onnistaipaleen kylässä sijaitsevalla tilalla 562-412-8-76. Sijaintikartta on liitteenä.

Maisematyölupahakemus koskee harvennuksen suorittamista Enojärvi, Majalammi, Iso- ja Pikku-Vasu, Hanhilammi, Vitelinjärvi sekä osin Enojärvi nimisten ranta-asetakaavojen maa- ja metsätalousalueilla (M) sijaitsevia hakkuukuvioita. Hakkuukuvio kartta on liitteenä. Hakemuksen mukaan: "Tavanomainen varttuneen metsän harvennus. Jäävä runkopuuluku on n. 500- 600 r/ha. Kaikkia puulajeja pyritään jättämään kasvamaan". Lähimmillään rantaan sijoittuu hakkuukuvio 232, joka on lähimmillään noin 10 metrin etäisyydellä Hanhilammin rannasta.

Ranta-asetakaavojen määräyksessä maa- ja metsätalousalueelle (M) ei metsänhoitotoimenpiteille ole asetettu rajoitteita.

Naapurin kuuleminen on suoritettu, eikä hankkeesta ole jätetty kannanottoja.

Maankäyttö- ja rakennuslain 141 §:n mukaan: "Lupapäätökseen voidaan ottaa tarpeelliset määräykset. Määräykset voivat koskea muun ohessa rakennustyön tai toimenpiteen suorittamista ja niistä mahdollisesti aiheutuvien haittojen rajoittamista". Lupapäätökseen tulisi lisätä lupaehto, jolla varmistetaan lintujen pesintäaikojen huomioiminen toimenpiteen suorittamisessa. ~~sekä naapurin huomautuksissa esitetty hakkuutoimenpiteiden rajaaminen kesäajan ulkopuolelle.~~ (kokouksessa tehty korjaus)

Maankäyttö- ja rakennuslain 140 §:n (maisematyöluvan edellytykset) 1 mom mukaan "alueella, jolla on voimassa asemakaava tai yleiskaava, maisematyölupa on myönnettävä, jollei toimenpide vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen taikka turmele kaupunki- tai maisemakuvaa". Lisäksi saman lainkohdan 3 mom. mukaan mm. " Jos lupa muuhun toimenpiteeseen mainituilla alueilla evätään eikä maanomistaja sen vuoksi voi kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla käyttää hyväkseen maataan, hänellä on oikeus saada kunnalta tai, jos alue on tarkoitettu tai osoitettu valtion tarpeisiin, tältä korvaus vahingosta, joka hänelle siitä aiheutuu".

Toimivalta

Hallintosääntö 30 §

Esittelijä

Rakennustarkastaja Mika Lahtinen

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta päättää myöntää haetun maisematyöluvan ehdolla, että hakkuutoimenpidettä ei saa suorittaa lintujen pesintäaikana, 1.4 - 1.9. välisenä aikana.

Tämä päätös on voimassa kolme (3) vuotta ja annetaan julkipanon jälkeen.

Päätös lähetetään tiedoksi Pirkanmaan ELY-keskukselle.

Perustelut: Haettu hakkuutoimenpide on maisemaan rajallisesti vaikuttava harvennusta ja vesistöjen rantaan jätetään riittävä maisemallinen suojakaista. Asetetulla lupaehdolla rajataan toimenpiteiden suorittaminen lintujen pesintäaikojen ulkopuolelle. Toimenpide ei vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen, eikä se turmele kaupunki- tai maisemakuvaa ja maanomistaja voi kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla käyttää hyväkseen maataan (MRL 140 §).

Sovelletut säädökset: Alueella olevat ranta-asemakaavat sekä Maankäyttö- ja rakennuslaki 128 §, 140 § ja 141 §. Perittävän maksun osalta: Maankäyttö- ja rakennuslaki 145 § / Oriveden kaupungin rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä suoritettavat maksut.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Saunalautta Längelmäveden Uuhiluodolla, 562-479-1-196/3

Ympäristölautakunta 03.10.2023 § 84
522/11.03/2022

Valmistelija

Rakennustarkastaja Mika Lahtinen

Oriveden kaupungin rakennusvalvonnan tietoon on saatettu, että tilaan 562-479-1-196 kuuluvalla Uuhiluodolla, Längelmäveden Viuhkoselällä, säilytetään ja käytetään pysyväisluontoisesti saunalauttaa luodon rantaan rakennetussa laiturissa. Saunalautta on kiinteästi luodon laiturissaan lähes koko sulan veden kauden.

Luodolle kuljetaan veneellä ja siellä käydään saunomassa jne.

Talvikaudet lautta on ollut säilytyksessä jossain muualla.

Saunalautan pysyvään luodolla säilyttämiseen ei ole maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukaista lupaa.

Rakennusvalvonta on 20.10.2022 lähettänyt tilan omistajille muistutuskirjeen. Kirjeessä rakennusvalvonta on mm. muistuttanut, että kyseisellä luodolla ei ole mahdollista saunalauttaa pysyvästi säilyttää ja kehottaa siirtämään saunalautan luodolta pois. (Kirje liitteenä kokoukseen osallistuville.) Omistajia on saunalautan käytöstä ohjeistettu myös jo aiemmin (Ympäristölautakunta 17.04.2018 § 54).

Kyseinen Uuhiluoto on 16.2.2022 lainvoimaiseksi tullessa Oriveden rantaosayleiskaavassa maa- ja metsätalousvaltaista M-alueetta.

Osayleiskaavan kaavamääräyksissä mm. säädetään, että "MRL:n 43 §:n 2 mom:n perusteella määrätään, että M- alueen ranta-alueella on asuin- ja lomarakentaminen kielletty".

Saunalautan pysyvä sijoitus edellyttää poikkeuslupaa, lisäksi saunalautta edellyttää rakennuslupaa, koska se tulkitaan rakennukseksi. Saunalautta ja sen käyttötarkoitus varaavat Uuhiluodon alueen muuhun, kuin osayleiskaavan osoittamaan käyttöön ja ovat siten myös kaavan vastaisia.

Rakennusvalvontaan on saatu muilta vesialueen käyttäjiltä havaintoja ja valokuvia sekä huomautuksia saunalautan pysyvistä sijoittamisesta ja siellä saunomisesta kesäisin.

(Aineistoa liitteenä kokoukseen osallistuville.)

Rakennusvalvonta on tehnyt luodon osalta omia havaintojaan lähialueilla tehtyjen muiden tarkastuskäyntien yhteydessä 30.9.2022, 19.7.2023, 9.8.2023 ja 1.9.2023 (valokuvat liitteenä kokoukseen osallistuville.)

Kaikilla em. tarkastuskäynneillä saunalautta on ollut luodon rannassa, josta voidaan päätellä vesialueen muiden käyttäjien havaintojen lisäksi, että kesäajat saunalauttaa säilytetään ja käytetään luodolla pysyvästi ja että lautalle saunomaan kuljetaan erikseen veneellä.

Uuhiluodon kaavan vastaisesta hyödyntämisestä omistajien toimesta löytyy pitkä historia vuosilta 2016-2020. Oriveden ympäristölautakunta on käsitellyt aiempia toimenpiteitä esim. luvattomasta rakentamisesta johtuen. Voidaan todeta, että omistajien toiminta luodolla on ollut pitkäkestoista ja osoittaa piittaamattomuutta maankäyttö- ja rakennuslain säädöksistä.

Ympäristölautakunnan aikaisempi käsittelyhistoria kertauksena liitteenä kokoukseen osallistuville.

Maankäyttö- ja rakennuslain 72 § mukaan: Meren tai vesistön ranta-alueeseen kuuluvalla rantavyöhykkeelle ei saa rakentaa rakennuskohdetta ilman asemakaavaa tai sellaista oikeusvaikutteista yleiskaavaa, jossa on erityisesti määrätty yleiskaavan tai sen osan käyttämisestä rakentamisluvan myöntämisen perusteena. Kaavan vastainen ranta-alueelle rakentaminen edellyttää poikkeuslupaa. MRL 125 §:n mukaan rakennuksen rakentamiseen on oltava myös rakennuslupa. Lisäksi maankäyttö- ja rakennuslain 126 §:n 2 momentissa mm. säädetään, että ”Toimenpidelupa tarvitaan lisäksi sellaisen rakennelman tai laitoksen pystyttämiseen ja sijoittamiseen, jota ei pidetä rakennuksena, jos toimenpiteellä on vaikutusta luonnonoloihin, ympäröivän alueen maankäyttöön taikka kaupunki- tai maisemakuvaan” ja 126 a §:n, kohdassa 1 on toimenpideluvan varaiseksi luokiteltu mm. vajan rakentaminen. Sekä samassa lainkohdassa, kohdan 3 asuntovaunun tai -laivan tai vastaavan pitäminen paikallaan sellaista käyttöä varten, joka ei liity tavanomaiseen retkeilyyn tai veneilyyn (liikuteltava laite).

[Korkein hallinto-oikeus: 2017:98](#)

Asumiseen käytettävän tilan rannassa pääosan ajasta sijaitsevan saunalautan katsottiin vastaavan käyttötarkoituksensa, kokonsa, ulkonäkönsä, rakenteensa ja pysyvyytensä puolesta tavanomaista rantasaunaa. Se edellytti viranomaisvalvontaa muun ohella maisemaan, turvallisuuteen, jätevesi- ja jätehuoltoon liittyvien seikkojen vuoksi. Saunalautan oli näissä oloissa katsottava olevan rakennus, jonka rakentaminen edellytti rakennuslupaa. Kyse ei siten ollut maankäyttö- ja rakennuslain 126 a §:ssä tarkoitettusta toimenpideluvanvaraisesta liikuteltavan laitteen pitämisestä paikallaan sellaista käyttöä varten, joka ei liity tavanomaiseen veneilyyn. Koska saunalautalla ei ollut rakennuslupaa, lautakunta oli voinut määrätä sen poistettavaksi sakon uhalla.

Maankäyttö- ja rakennuslain 182 §:n, Uhkasakko ja teettämishukka mukaan: ”Jos joku ryhtyy toimiin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti taikka lyö laimin niihin perustuvan velvollisuutensa, kunnan rakennusvalvontaviranomainen, kunnan määräämä monijäseninen toimielin 13 a luvun mukaisissa asioissa tai Turvallisuus- ja kemikaalivirasto markkinavalvontaviranomaisena voi päätöksellään velvoittaa niskoittelijan määrääjässä oikaisemaan sen, mitä on tehty tai lyöty laimin”.

MRL 182 §:n 2:n mom mukaan viranomaisen antamaa kieltoa tai määräystä voidaan tehostaa uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Uhkasakkoa ja teettämishukkaa koskevassa asiassa sovelletaan muutoin, mitä uhkasakkolaissa säädetään.”

Toimivalta

Hallintosääntö 30 §

Esittelijä

Rakennustarkastaja Mika Lahtinen

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta antaa tilan omistajille kehotuksen ja määräajan luvattoman saunalautan poistamiseksi luodolta. Saunalautta on poistettava luodolta 30.10.2023 mennessä.

Lisäksi ympäristölautakunta edellyttää jatkossa omistajilta, että uudelleen saunalauttaa Uuhiluodolle ei ilman lainvoimaista poikkeamis- ja rakennuslupaa saa tuoda.

Tällä päätöksellä ympäristölautakunta velvoittaa myös rakennusvalvonnan tarkistamaan, että kehotusta saunalautan poistamiseksi määräaikaan mennessä on noudatettu. Lisäksi ympäristölautakunta velvoittaa rakennusvalvonnan tarkkailemaan jatkossakin Uuhiluodon tilannetta ja mikäli saunalautta havaitaan siellä uudelleen, tekemään asiasta suoraan selityspyynnön omistajille ilman erillistä lautakuntakäsittelyä.

Perustelut

Saunalautta on MRL 113 §:n mukaan rakennus ja sen pysyvä sijoittaminen edellyttää poikkeuslupaa (MRL 72 §) ja rakennuslupaa (MRL 125 §). Saunalautan pysyvälle säilyttämiselle luodolla ei ole esitetty edellä mainittuja tarvittavia lupia, eikä saunalauttaa ole luodolta poistettu. Lisäksi luvaton toiminta luodolla on ollut pitkäkestoista.

Sovelletut lainkohdat:

Rakennukset, MRL 113 §
Rakennusluvut ja sijoitus, MRL 125 §, 126 § ja 72 §
Rantaosayleiskaava, MRL 43 § 2 mom.
Uhkasakko ja teettämisuhka, MRL 182 § 2 mom.
Uhkasakkolaki 10 § ja 22 §

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että maankäyttö- ja kaavatoimikunnan puheenjohtaja Antti Nieminen poistui esteellisenä (toimeksiantosuhdejävi) kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merkittiin pöytäkirjaan, että II rakennustarkastaja Esko Mäntysaari oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn aikana.

Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat

Ympäristölautakunta 03.10.2023 § 85

Valmistelija

Toimistos sihteeri Soile Kontu

Ympäristölautakunnan tietoon saatetaan seuraavat viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat:

- viranhaltijapäätökset 16.8. – 26.9.2023

Viranhaltijapäätösluettelo on toimitettu ympäristölautakunnan jäsenille esityslistan oheismateriaalina.

Toimivalta

Kuntalaki

Esittelijä

Kaavoituspäällikkö Antti Kivikko

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta toteaa, että viranhaltijapäätösten osalta on menetelty ympäristölautakunnan aikaisemman päätöksen (22.08.2023, § 67, kohta 7) mukaisesti, joten päätökset ovat olleet täytäntöön pantavissa niiltä osin kuin oikaisuvaatimus tehdään ympäristölautakunnalle.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että ympäristölautakunnan puheenjohtaja Manu Salomaa poistui esteellisenä (osallisuusjäävi: hakijana rakennusluvassa 23-0133-R ja intressijäävi: rakennuslupa 23-0131-R koskee naapurin rakennuslupaa, johon Manu Salomaata on kuultu) kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merkittiin pöytäkirjaan, että ympäristölautakunnan puheenjohtajana toimi asian käsittelyn ja päätöksenteon aikana ympäristölautakunnan varapuheenjohtaja Pekka Tuhkanen.

Ilmoitusasiat

Ympäristölautakunta 03.10.2023 § 86

Valmistelija

Toimistos sihteeri Soile Kontu

Ympäristölautakunnan tietoon saatetaan seuraavat ilmoitusluontoiset asiat:

1.	Alueellisen jätehuoltolautakunnan pöytäkirja 6.9.2023
-	Pöytäkirja on luettavissa osoitteessa: https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Alueellinen_jaumltehuoltolautakunta/Kokous_692023
2.	Kaupunginvaltuuston päätöksiä:
-	18.9.2023 § 57 Maankäyttösopimusten periaatteet
3.	Kaupunginhallituksen päätöksiä:
-	11.9.2023 § 198 Puolivuosisikatsaus 1.1.-30.6.2023
4.	Kaavoituspäällikön viranhaltijapäätöksiä:
-	14.8.2023 § 1 Oripohjan raideyhteyden selvityksen tilaaminen
5.	Kuntaliiton yleiskirjeitä:
-	Yleiskirje 16/2023 28.8.2023 Laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä voimaan 1.1.2024 - rakentamisen ja alueidenkäytön digitaalisia toimintatapoja koskevan sääntelyn pääkohdat
-	Yleiskirjeet ovat luettavissa osoitteessa: https://www.kuntaliitto.fi/kuntaliitto/yleiskirjeet-ja-lausunnot/yleiskirjeet
6.	Kaupunkiseudun asiat
7.	Ympäristölautakunnan kokouksen 22.8.2023 poikkeamispäätökset (§ 68, § 69 ja § 70), rakennuslupapäätökset (§ 71 ja § 72) ja maisematyölupapäätös (§ 73) ovat lainvoimaisia. (kokouksessa tehty lisäys)
8.	Kylien kumppanuuspöytä: Jätehuolto & maaseudun hankerahoituksen vaihtoehdot (kokouksessa tehty lisäys) Kumppanuuspöytä järjestetään torstaina 12.10.2023 klo 18.00-20.00 Västilän Voimantalolla (Längelmäen kirkkotie 96). Ohjelmassa muun muassa Pirkanmaan jätehuollon puheenvuoro ja maaseudun hankerahoituksen vaihtoehdot.
9.	Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kutsu vuorovaikutukseen: Yleisötilaisuus torstaina 12.10.2023 klo 17.00 - 19.00 valtuustosalissa Oriveden kaupungintalolla (kokouksessa tehty lisäys)

	Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) laatii
	- tiesuunnitelmaa Valtatien 9 parantaminen välillä Käpykangas-Orivesi, Kangasala, Orivesi
	- tiesuunnitelmaa Mt 14207 ja 14208 parantaminen välillä Suinula – Siitama, tiesuunnitelma
	Vuorovaikutuksessa voi tutustua suunnitelmaluonnoksiin sekä esittää niistä mielipiteensä.

Toimivalta

Kuntalaki

Esittelijä

Kaavoituspäällikkö Antti Kivikko

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta merkitsee asiat tietoonsa saatetuiksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Muut esille tulevat asiat

Ympäristölautakunta 03.10.2023 § 87

Valmistelija	Toimistosihtööri Soile Kontu
Toimivalta	Kuntalaki
Esittelijä	Kaavoituspäällikkö Antti Kivikko
Päätösehdotus	Ympäristölautakunta käsittelee muut mahdollisesti esille tulevat asiat.
Päätös	Ympäristölautakunta keskusteli ajankohtaisista tie- ja kaavahankkeista.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 78, § 79, § 81, § 84, § 85, § 86, § 87

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (kVhL 50 § 2 mom.
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 80**VALITUSOSOITUS****Valitusviranomainen**

Päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta.

Valitusoikeus

Valitusoikeus on luvan hakijalla ja niillä, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, kunnan jäsenellä sekä rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, alueellisella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja vaikutusalueen muun kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella sekä muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valitusaika ja valituksen perille toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemän päivän kuluttua päätöksen julkaisemisesta. Päätöksen tiedoksiantopäivää ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa vastauksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs, 65100 Vaasa

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa

Puhelin: Kirjaamo 029 56 42780

Faksi: 029 56 42760

Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

Puhelinvaihte: 029 56 42611

Aukioloaika: arkisin kello 8.00 - 16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#)

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 82**VALITUSOSOITUS**

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Valitusoikeus päätöksestä on:

- 1) viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistajalla ja haltijalla;
- 2) sellaisen kiinteistön omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa;
- 3) sillä, jonka asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa;
- 4) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa;
- 5) kunnalla ja naapurikunnalla, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa;
- 6) toimialueellaan sellaisella rekisteröidyllä yhdistyksellä, jonka tarkoituksena on luonnon- tai ympäristönsuojelun tai kulttuuriarvojen suojelun edistäminen taikka elinympäristön laatuun muutoin vaikuttaminen; sekä
- 7) viranomaisella toimialaansa kuuluvissa asioissa.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Postiosoite: Hämeenlinnan hallinto-oikeus, Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Käyntiosoite: Hämeenlinnan oikeustalo, Arvi Kariston katu 5, Hämeenlinna

Puhelinvaihtelu puhelin: 029 56 42200

Asiakaspalvelu puhelin: 029 56 42210

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Faksi: 029 56 42269

Aukioloaika: maanantai – perjantai kello 8.00 - 16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valitusaika

Valitus on tehtävä kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa siitä, kun päätös on julkipanon jälkeen annettu. Valitusaikaa laskettaessa päätöksen antopäivää ei lueta määräaikaan.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu

valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajan kuluessa Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle. Valituksen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa valitusviranomaiselle henkilökohtaisesti tai valtuutetun asiamiehen välityksellä taikka lähettää lähetin välityksellä, postitse, faksina tai sähköpostina. Valituksen lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla.

Postiin valitus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä. Faksina tai sähköpostina toimitetun valituksen on oltava toimitettu niin, että se on valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/> Tällöinkin valituksen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#)

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 83**VALITUSOSOITUS**

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Valitusoikeus päätöksestä on:

- 1) sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa;
- 2) kunnan jäsenellä; sekä
- 3) kunnalla ja naapurikunnalla, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Postiosoite: Hämeenlinnan hallinto-oikeus, Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Käyntiosoite: Hämeenlinnan oikeustalo, Arvi Kariston katu 5, Hämeenlinna

Puhelinvaihde puhelin: 029 56 42200

Asiakaspalvelu puhelin: 029 56 42210

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Faksi: 029 56 42269

Aukioloaika: maanantai – perjantai kello 8.00 - 16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valitusaika

Valitus on tehtävä kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa siitä, kun päätös on julkipanon jälkeen annettu. Valitusaikaa laskettaessa päätöksen antopäivää ei lueta määräaikaan.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon

oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuimien valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajan kuluessa Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Valituksen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa valitusviranomaiselle henkilökohtaisesti tai valtuutetun asiamiehen välityksellä taikka lähettää lähetin välityksellä, postitse, faksina tai sähköpostina. Valituksen lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla.

Postiin valitus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä. Faksina tai sähköpostina toimitetun valituksen on oltava toimitettu niin, että se on valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä viranomaisen käytävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/> Tällöinkin valituksen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#)